

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal v neveřejném zasedání konaném dne 13. července 2023 stížnost **obžalovaného XXX XXX, narozeného XXX**, proti usnesení Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 4. 2023, č. j. 1 T 84/2022-181, a rozhodl

takto:

Podle § 149 odstavec 1 písmeno a) trestního řádu se z podnětu stížnosti XXX XXX napadené usnesení **zrušuje** a nově se rozhoduje

takto:

Podle § 31 odstavec 1 trestního řádu z důvodu § 30 odstavec 1 trestního řádu **není** senát ve složení z jeho předsedkyně JUDr. Vladimíry Kikerlové a přísedících Kristiny Kaniové a Marty Černé vyloučen z projednávání úkonů ve věci vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 1 T 84/2022 proti obžalovanému XXX XXX.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením ze dne 24. 4. 2023, č. j. 1 T 84/2022-181, rozhodl soud I. stupně tak, že podle § 31 odstavec 1 trestního řádu nejsou předsedkyně senátu JUDr. Vladimíra Kikerlová a soudkyně přísedící Kristina Kaniová a Marta Černá vyloučeny z vykonávání úkonů trestního řízení.
2. Proti citovanému usnesení okresního soudu podal obžalovaný XXX XXX v zákonné lhůtě stížnost, v níž prostřednictvím svého obhájce uvedl, že okresní soud nedostatečně posoudil aspekt objektivní nestrannosti soudce, jehož měl za podjatého. Nestrannost (nezávislost) soudu nelze nahlížet jen skrze osobu konkrétního soudce, ale má rovněž svůj základ systémový, jež je dán již zakotvením soudní moci v Ústavě. Je dáno i základní schéma soustavy obecných soudů, které nelze libovolně měnit, a ovlivňovat tak rozhodování v určitých případech. Ústavně zaručené tak nejsou jen základní charakteristiky funkce soudce a způsob jejího výkonu, neboť Ústava určuje též charakteristiky soudu jako takového a jeho vazby k soudům ostatním, jakož i k dalším složkám státu, jimž je rovněž svěřen výkon veřejné moci. Stanoví-li Ústava, že soudní moc vykonávají nestranné a nezávislé soudy, resp. soudci, kteří se při své činnosti musí řídit pravidly spravedlivého procesu [srov. čl. 1 odst. 1 Ústavy, resp. hlava pátá Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“)], pak tím ve svém důsledku vymezuje záruky materiálně chápaného výkonu soudní moci [srov. k tomu oddíl V. nálezu ze dne 26. 4. 2005 sp. zn. Pl. ÚS 11/04 (N 89/37 SbNU 207; 220/2005 Sb.)]. Takové interpretaci odpovídá i výklad pojmu „soud“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“); jako soud tedy může být akceptován i orgán zřízený podle práva („established by law“), vykonávající svou činnost v souladu s právním řádem („on the basis of rules of law“), když řízení před takovým orgánem se vede předepsaným způsobem [srov. k tomu např. odst. 36 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 22. 10. 1984 ve věci stížnosti č. 8790/79, Sramek proti

Rakousku]. Teprve v kontextu takto chápaného soudu a celé soudní soustavy lze pak uvažovat o nezávislém a nestranném soudci. V dané souvislosti je přitom nutno podle Ústavního soudu zmínit především jeho osobnostní výbavu a psychickou odolnost jako bezpodmínečný předpoklad pro co možná nejcelostnější naplnění nestrannosti a nezávislosti Ústavou předpokládané. Řečené osobnostní charakteristiky, jakož i odborné znalosti, jsou přitom u jednotlivých uchazečů o soudcovskou funkci prověřovány systémem výběrových řízení, přípravné praxe a odborné zkoušky. Okolnost, že nikdo nesmí být soudcem ve své vlastní věci (*nemo iudex in causa sua*), považoval za notorietu již Aristotelés, když poukázal na to, že každý soudí ze své vlastní perspektivy: „Tak se například právo pokládá za rovnost, a také jí jest, ale ne pro všechny, nýbrž jen pro rovné; a tak se i nerovnost pokládá za právo, a zajisté jím skutečně jest, ale ne pro všechny, nýbrž jenom pro nerovné; avšak vynechává se, pro koho má být něco právem, i soudí se mylně. To proto, že se soud týká samého soudce; a většina lidí ve vlastních záležitostech je špatným soudcem“ (Politika, 3. vyd., Praha: Petr Rezek, 2009, s. 113). Na jiném místě stejný autor připomíná, že „i lékaři, když sami jsou nemocni, povolávají k sobě jiné lékaře, a učitelé tělocviku, chtějí-li sami cvičit, jiné učitele, ve vědomí, že nedovedou správně soudit, protože soudí o vlastní záležitosti a vzrušení“ (tamtéž, str. 131). Vyloučení soudců pro jejich podjatost tedy představuje jeden ze základních atributů postavení soudní moci v podmínkách právního státu, který má přímý dopad i do rovného postavení účastníků řízení (obdobně srov. Jírša, J. a kol. Klíč k soudní síni, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 45). Je totiž zjevné, že pokud by rozhodoval soudce, jakkoliv zainteresovaný na výsledku řízení, nejednalo by se o rozhodování nezávislé a nestranné. Ústavní soud proto setrvale judikuje [srov. např. nález sp. zn. III. ÚS 200/98 ze dne 17. 12. 1998 (N 155/12 SbNU 423)], že kromě procesních pravidel určování příslušnosti soudů a jejich obsazení jako garancí proti možné svévoli, je součástí základního práva na zákonného soudce i požadavek vyloučení soudců z projednávání a rozhodování věci z důvodu jejich podjatosti. Tuto zásadu, že nikdo nesmí být soudcem ve svojí věci, výslovně upravují všechny soudní procesní předpisy, a to v podstatě stejným způsobem. Zákonná úprava přitom rozlišuje případy vyloučení pro podjatost ze zákona (*iudex inhabilis*) a na základě námítky podjatosti (*iudex suspectus*). Proto úprava, obsažená v jednotlivých procesních předpisech, rozeznává situace, kdy je u soudce pro jeho vztah k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, dále pro poměr k obhájcům, jakož i k dalším osobám, jichž se ten, který úkon přímo dotýká, dále také pro poměr k jiným orgánům, důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, resp. o tom, zda může rozhodovat nestranně nebo činit v tom kterém řízení konkrétní úkony. Vyloučení jsou soudci také tehdy, jestliže se dříve podíleli na rozhodování projednávání dané věci nebo v ní byli jinak činní a měli-li by za takové situace – zjednodušeně řečeno – posuzovat správnost svých vlastních úvah, které v dané věci v pozici soudce (nebo jiného orgánu veřejné moci) učinili. Postup při rozhodování o tom, zda v konkrétním případě jsou důvody pro vyloučení soudce, se pak částečně může lišit podle toho, kdo vyloučení soudce navrhuje, tzn., zda účastník řízení, anebo soudce sám [vedle toho lze ještě rozlišit, zda je konkrétní soudce vyloučen z projednávání (rozhodnutí) věci přímo ze zákona, anebo k námítce své vlastní či účastníka řízení – srov. k tomu též odst. 50 nálezu ze dne 11. 7. 2017 sp. zn. Pl. ÚS 23/14 (N 117/86 SbNU 25; 283/2017 Sb.)]. Na uvedenou kategorizaci pak navazuje i dělení nestrannosti soudce nahlíženo z hlediska subjektivního a objektivního. Vychází se přitom z toho, že nestrannost je především subjektivní psychickou kategorií vyjadřující psychický vztah soudce k věci v širším slova smyslu (tedy k předmětu řízení, k jeho účastníkům nebo jejich zástupcům), o němž je schopen nejpřesněji referovat jen on sám. Takto pouze vnitřně pojatá kategorie nestrannosti by ovšem v demokratickém právním státě byla nedostatečnou zárukou férového soudního řízení, a proto je doplněna rovněž o kritérium nestrannosti z hlediska objektivního. Pro její posouzení není podstatné jen její hodnocení z hlediska vnějšího pozorovatele (např. účastníka řízení), nýbrž také to, zda reálně existují objektivní okolnosti, které by mohly vést k pochybnostem, zda soudce má skutečně nezaujatý vztah k věci v širším slova smyslu [srov. k tomu např. nález ze dne 31. 8. 2004

sp. zn. I. ÚS 371/04 [N 121/34 SbNU 255]). Právě uvedené lze ostatně vyjádřit i konstatováním Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ze dne 28. 6. 1984 ve věci Campbell a Fell proti Spojenému království, stížnost č. 7819/77, 7878/77; odst. 81), podle něhož „justice must not only be done: it must also be seen to be done“. Při posuzování soudcovské nestrannosti je tak nutno vycházet nejen z přesvědčení konkrétního soudce, ale také z toho dostatečně objektivních a viditelných záruk vylučujících rozumnou pochybnost o jeho nestrannosti. Otázka nestrannosti sice nemůže být nikdy postavena zcela najisto (ve vztahu k subjektivní nestrannosti se tato presumuje, dokud není prokázán opak), nicméně k odpovědi na ni se lze přiblížit rozbořením objektivních skutečností, které by mohly v případě konkrétního soudce nestrannost zpochybňovat. Posuzování těchto objektivních skutečností nicméně musí být provedeno zvláště uvážlivě a s vědomím, že vyloučení soudce představuje zásah do ústavně zaručeného práva na zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny). Jednotlivé procesní předpisy pak zakotvují postup, jak a kdo o vyloučení (podjatosti) konkrétního soudce rozhoduje. O vyloučení soudce ve vymezených případech v rámci zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů („o. s. ř.“; § 14 a násl.) rozhoduje soudce sám, případně předseda soudu, jehož soudce má být z rozhodování vyloučen. Pokud předseda soudu sám neshledá eventuální důvody pro vyloučení soudce, rozhoduje o vyloučení senát nadřízeného soudu. O případném vyloučení soudců Nejvyššího soudu pak rozhoduje jiný senát Nejvyššího soudu. Podle § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů („s. ř. s.“) rozhoduje o podjatosti předseda soudu, jehož soudce má být podjatý, a neshledá-li sám důvody podjatosti, rozhodne o této otázce Nejvyšší správní soud nebo jiný senát Nejvyššího správního soudu, má-li být rozhodováno právě o podjatosti některého ze soudců Nejvyššího správního soudu. Poněkud odlišně je rozhodování o vyloučení koncipováno v trestním řízení. V trestním řízení o eventuálních důvodech vyloučení rozhoduje orgán, jehož se důvody vyloučení týkají; o vyloučení soudce nebo přisedícího rozhodujícího v senátu, rozhodne tento senát [srov. § 30 a 31 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)]. O vyloučení soudce Nejvyššího soudu rozhoduje v trestním řízení jiný senát téhož soudu. Proti rozhodnutí tohoto druhu je přípustná stížnost podle § 141 a násl. tr. řádu, o nichž rozhodne orgán bezprostředně nadřízený orgánu, který rozhodnutí vydal (případně opět jiný senát Nejvyššího soudu). Kromě takto naznačených dílčích řízení podle jednotlivých procesních předpisů může být nestrannost soudce zpochybňována též řádnými i mimořádnými opravnými prostředky. Námitku, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce, lze uplatnit v rámci odvolacího důvodu podle § 205 odst. 2 písm. a) o. s. ř. a tato skutečnost představuje také samostatný důvod, pro který lze napadat rozhodnutí soudu žalobou pro zmatečnost podle § 229 odst. 1 písm. e) o. s. ř. K vadám uvedeným mimo jiné v § 229 odst. 1 o. s. ř. přihlédne též Nejvyšší soud v dovolacím řízení, je-li dovolání pro řešení některé právní otázky přípustné. Argumentaci spočívající v pochybnostech o nestrannosti (nepodjatosti) lze učinit i součástí odvolání a dovolání v trestním řízení [rozhodl-li ve věci vyloučený orgán, lze dovolací důvod vztáhnout právě proti soudci soudu prvního a druhého stupně]. Taková dovolací námitka naopak není akceptovatelným dovolacím důvodem, použije-li ji dovolatel až v dovolání, byť mu okolnosti vztahující se k pochybnostem o nestrannosti soudce byly známy již v předchozích fázích řízení. Na základě výše uvedeného lze shrnout, že integrální součástí práva na spravedlivý proces (resp. na soudní ochranu) je garance toho, aby ve věci rozhodoval nestranný a nezávislý soudce, jelikož právě tento aspekt je jedním z nejdůležitějších faktorů spravedlivého soudního rozhodování a představuje jeden ze stavebních kamenů důvěry jednotlivce i jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Vzhledem k tomu je nezaujatost a nezávislost soudce (soudu) garantována v několika rovinách. Je to jednak rovina institucionálního (ústavního) zakotvení nezávislé soudní moci, jednak má nezávislost a nezaujatost soudců základ i ve vysokých nárocích na uchazeče o tuto funkci, a to jak po stránce odborné, tak po stránce osobní a osobnostní. Integrita soudce je podpořena rovněž tím, že výkon jeho funkce je bez časového omezení. Skutečnost, že jsou soudci neodvolatelní a nepřeložitelní,

když výjimku z tohoto pravidla musí definovat sám zákon a může se tak evidentně stát jen ze závažných důvodů srovnatelných s kárným opatřením (srov. čl. 82 odst. 2 Ústavy), nelze vnímat jen jako ochranu soudce samotného, ale také jako jeden ze způsobů realizace práva na zákonného soudce. Svůj význam má samozřejmě též materiální zajištění soudců. Pro posouzení nestrannosti (nepodjatosti) soudců právní řád předvídá na zákonné úrovni definované postupy, kterými lze podle subjektivních a objektivních kritérií posoudit, zda je možné jednotlivé úkony a rozhodnutí soudce v konkrétní věci hodnotit jako nestranné. Kromě těchto speciálních postupů lze pochybnost o nestrannosti soudce namítat společně s ostatními vadami i v řádných a mimořádných opravných prostředcích. Vydáním rozhodnutí ve věci nepodjatosti soudce přitom obsah jeho námitky podjatosti vyčerpán nebyl. I nadále se domnívá, že prostřednictvím námitky tvrzený stav protiústavnosti napraven nebyl, se mu proto otevřela cesta k podání věcně projednatelné stížnosti. V případě rozhodnutí soudu o nepodjatosti soudce je samotné rozhodnutí o nepodjatosti způsobilé se negativně projevit v jeho právní sféře stěžovatele, když doslova namítal podjatost přinejmenším předsedkyně senátu vůči obhájci obžalovaného, a odůvodňoval to tím, že procesně nesprávným způsobem vyhlásila usnesení, kterým dáváte najevo, že postoj vůči stranám v této (okresní) jednacím síni není rovný. Vypořádal-li okresní soud námitku podjatosti tak, že odůvodnil, a neodůvodnil nic víc, že *předsedkyně senátu, ani soudkyně přisedící nemají žádný vztah k obžalovanému, k obhájci, ke státnímu zástupci, či k jinému orgánu činnému v trestním řízení, a celý senát může v trestní věci XXX XXX nestranně rozhodovat*, bez hlubšího důvodu vytvořil de facto jen prostor k tomu, aby o námitce rozhodl. Okresní soud se v řízení mimo hlavní líčení (k tomu srov. výrok rozhodnutí) nezabýval skutečným obsahem námitky (*paní státní zástupkyně mohla položit otázku, aniž by ji předem přezkoumal senát, Vy jste rozhodly o tom, že já položím otázku a následně bude senát rozhodovat o tom, jestli tato otázka bude připuštěna, to vše přitom, že svědek v této věci, který je v podstatě jediným přímým důkazem ve vztahu k obžalobou vytýkanému jednání obžalovaného, má v této věci mimořádné důkazní postavení a současně jde o delikt, který je obrožen trestní sazbou trestu odnětí svobody až do deseti let, v tomto případě je potřeba věnovat právě značnou pozornost ověření důkazní síly a kvality citovaného svědeckví slyšeného svědka, a to ve světle jeho osobního profilu, pokud jste, jako senát přijaly vůči obhájci obžalovaného takové opatření, že každá jeho otázka musí být předem podrobena Vašemu přezkoumu, právě i pokud se bude týkat svědka osobního profilu slyšeného svědka, jde o nerovný přístup, který, a já se nevyjadřuji k tomu, paní předsedkyně, zdali máte k věci nějaký vztah, ale který ve smyslu pouhého zdání budí pochybnosti o podjatosti Vás, jakožto senátu*), přestože měl o věci rozhodnout. Uvedené lze ostatně podle stěžovatele podpořit i tím, že zákonodárce zjevně nabízí k nápravě nedostatku v podobě absence nestrannosti, resp. při pochybnostech o nepodjatosti opravný prostředek. Připouští-li přitom Nejvyšší soud při zásadě subsidiarity, že lze stížností napadat i dílčí rozhodnutí v rámci řízení, které ale v rozsahu merita věci nebylo doposud skončeno, pak se jedná o rozhodnutí, která jsou způsobilá bezprostředně zasáhnout do základních práv stěžovatelů a která tvoří samostatnou, uzavřenou část řízení. Takovou povahu ale vydané rozhodnutí o nevyločení soudce konkrétně nemá, a to už proto, že eventuální porušení ústavně zaručených základních práv nebo svobod s takovým rozhodnutím eventuálně spojené není koncentrováno do vypořádání určitého obsahu vznesených námitek s tím, že by na ně nemohlo být reagováno v rámci dalšího řízení (např. právě při uplatňování procesních prostředků proti meritorním rozhodnutím). Na základě shora uvedeného lze uzavřít, že z díkce i smyslu ust. § 57 odst. 1 trestního vyplývá povinnost okresního soudu rozhodnout o opravě protokolu o hlavním líčení ze dne 30. listopadu 2022. Tento závěr se vztahuje na případ usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 4 To 24/2023-168 ze dne 3. února 2023, str. 1, odst. posledního, které okresní soud nedostal. Nemohlo být prozatím rozhodnuto, že soudce (anebo přisedící) okresního soudu není vyloučen z projednání a rozhodnutí věci, o níž má rozhodovat.

3. Obžalovaný XXX proto dospěl proto k závěru, že stížnost směřující proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o tom, že předsedkyně senátu a soudkyně přisedící (nesprávné označení) nejsou

vyloučeny nikoliv z projednávání a rozhodnutí věci pro podjatost, ale z vykonávání úkonů trestního řízení, je důvodná podle ust. § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu.

4. Krajskému soudu v Ostravě byla věc předložena jako soudu stížnostnímu podle § 146 odstavec 2 písmeno d) trestního řádu. Z obsahu spisového materiálu bylo zjištěno, že opravný prostředek byl podán ve lhůtě stanovené dle § 143 odstavec 1 trestního řádu osobou k tomu oprávněnou dle § 142 odstavec 1 trestního řádu.
5. Z podnětu podané stížnosti krajský soud přezkoumal podle § 147 odstavec 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho vydání předcházející, a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k závěru, že stížnost obžalovaného XXX XXX je důvodná, avšak toliko z důvodů formálních.
6. Předně krajský soud uvádí, že v dané věci okresní soud již jednou rozhodl o námitce podjatosti usnesením ze dne 30. 11. 2022, č. j. 1 T 84/2022-155, které bylo ke stížnosti obžalovaného usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 2. 2023, sp. zn. 4 To 24/2023, zrušeno zejména pro procesní pochybení, které bylo nyní napadeným usnesením napraveno, neboť okresní soud o námitce podjatosti celého senátu, tj. předsedkyně a dvou přísedících, nyní rozhodl po poradě v průběhu hlavního líčení.
7. Soud I. stupně v napadeném usnesením vymezil důvody, byť velmi stručně, avšak zcela jednoznačným způsobem, pro které nejsou předsedkyně senátu okresního soudu JUDr. Vladimíra Kikerlová a přísedící Kristina Kaniová a Marta Černá vyloučeny z vykonání úkonů trestního řízení v trestní věci stěžovatele vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 1 T 84/2022. Krajský soud z předloženého spisu a odůvodnění napadeného usnesení zjistil, že jmenovaná předsedkyně senátu, ani jmenované přísedící, nemají k projednávané trestní věci žádný vztah, stejně tak nemají žádný osobní vztah k obžalovanému a nemají žádný osobní zájem na výsledku daného trestního řízení. Nebylo rovněž zjištěno, že by znaly jinou osobu, které se přímo dotýkaly úkony trestního řízení, a nebyl zjištěn ani jejich příp. poměr k jiným osobám či k jinému orgánu činnému v trestním řízení, který ve věci prováděl úkony.
8. Krajský soud pro úplnost dodává, že ačkoliv nejsou namítány důvody pro vyloučení podle ustanovení § 30 odstavec 2 trestního řádu, je zřejmé, že předsedkyně senátu zároveň nebyla ve věci činná v přípravném řízení před podáním obžaloby, neboť nenařizovala domovní prohlídku, prohlídku jiných prostor a pozemků, nevydala příkaz k zatčení nebo k zadržení, a nerozhodovala též o vazbě osoby, na kteroužto byla podána obžaloba. Nebyla činná ani jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozených. Předsedkyně senátu proto ani z těchto zákonných důvodů nebyla vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení ve věci obžalovaného XXX XXX.
9. Krajský soud poukazuje na skutečnost, že § 30 odstavec 1 trestního řádu vymezuje případy, ve kterých je soudce vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení. Taxativně stanovený zákonný výčet pro takové vyloučení soudce je definitivní a konečný, což znamená, že k němu nelze přidávat další důvody, na jejichž základě by byly rozšířeny důvody vzniku pochybnosti o nestrannosti soudu. Účelem citovaného ustanovení trestního řádu totiž je upevnit důvěru účastníků i veřejnosti v nestrannost postupu orgánů činných v trestním řízení. Důvodem pro vyloučení soudce ve smyslu § 30 odstavec 1 trestního řádu tak nemohou být příp. spekulativně vytvořené výhrady proti soudcům nebo jejich nezávislé rozhodovací činnosti. Jinými slovy vyjádřeno, důvodem k vyslovení podjatosti soudce nemůže být jeho případný procesní nebo jiný postup v rámci vedení trestního řízení. Nápravu takových vad řízení nebo soudcovského rozhodování totiž primárně zajišťuje víceúrovňové rozhodování soudu (*ke tomu srovnej usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 8. 9. 2010, sp. zn. 6 Tdo 880/2010*).

10. Stížnostní soud také předesílá, že rozhodnutí o vyloučení soudce nebo přísedící z vykonávání úkonů trestního řízení postupem podle § 31 odstavec 1 trestního řádu je průlomem do ústavně stanovené zásady popsané v článku 38 odstavec 1 Listiny základních práv a svobod, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Vyloučení soudce z projednávání již přidělené věci je proto nutno považovat za postup zcela výjimečný, jenž musí být odůvodněn závažnými skutečnostmi, které odpovídají průlomu uvedené ústavní zásady. Pokud jde o poměr vyloučené osoby k věci či k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, musí mít tento zcela konkrétní podobu a osobní charakter, aby mohl být dostatečně pádným důvodem podmiňujícím vznik pochybností o schopnosti takové osoby přistupovat k věci a k úkonům v ní činěným objektivně (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 9. 2001, sp. zn. 4 Tž 196/2001, a ze dne 8. 1. 2002, sp. zn. 4 Tvo 157/2001*). V souladu s ustálenou judikaturou poměr k projednávané věci může záležet například v tom, že příslušný orgán činný v trestním řízení sám nebo osoba mu blízká byly projednávanou trestnou činností poškozeny, případně byly jinak trestné činnosti účastny (svědci, tlumočníci) nebo v případech, kdy vzniká pochybnost, že orgány činné v trestním řízení mají z jiných důvodů zájem na výsledku trestního řízení. Za poměr k projednávané věci podle § 30 odstavec 1 trestního řádu nelze považovat poměr abstraktního rázu, který se promítá v právním názoru, respektive v hodnocení důkazů, a z něj vycházejícím přístupu k projednávané věci, protože pak nejde o osobní poměr k věci samé, ale toliko o odlišný názor týkající se právního posouzení skutku, resp. hodnocení důkazů.
11. Stížnostní soud závěrem dodává, že projednávanou věcí je nutno rozumět skutek a všechny faktické okolnosti s tím související, přičemž poměr vyloučení osoby soudce k věci podle § 30 odstavec 1 trestního řádu musí mít zcela konkrétní podobu a osobní charakter podmiňující vznik pochybností o schopnosti takové osoby přistupovat k věci a k úkonům jí se dotýkajícím objektivně a nemůže proto postačovat pouze poměr abstraktního rázu, který se promítá v hodnocení důkazu a z něj vycházejícím přístupu k projednávané věci, protože pak nejde o osobní poměr k věci samé, ale toliko o odlišný názor týkající se hodnocení důkazů. Je třeba zdůraznit, že ani vyhraněný názor na vedení procesu, hodnocení důkazů a následnou právní kvalifikaci ještě nelze považovat za poměr k projednávané věci podle § 30 odstavec 1 trestního řádu. K vyloučení soudce nebo přísedící z projednávání a rozhodnutí věci může dojít pouze tehdy, jestliže je evidentní, že vztah této osoby k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům, dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodnout a je tak vyloučena i odůvodněná pochybnost o existenci takového vztahu. Důvodem pro vyslovení podjatosti soudce podle § 30 odstavec 1 trestního řádu není jeho případné procesní či jiné pochybení v rámci vedení trestního procesu, ani nesprávný názor na právní řešení věci (*nález Ústavního soudu ČR ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. III. ÚS 2759/16, a usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tž 196/2001*).
12. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud v projednávané trestní věci neměl důvod pochybovat o tom, že senát Okresního soudu v Bruntále ve shora uvedeném složení není podjatý, tedy nemůže být vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení v trestní věci stěžovatele vedené pod sp. zn. 1 T 84/2022.
13. Přesto stížnostní soud napadené usnesení zrušil podle § 149 odstavec 1 písmeno a) trestního řádu, a to ryze z formálních důvodů, neboť v něm nejsou správná zákonná ustanovení, dle nichž bylo rozhodováno, přestože na to krajský soud upozornil již ve svém prvním shora uvedeném zrušujícím usnesení, a přesto, že si toho byl okresní soud vědom, jak je zřejmé odstavce 2., na straně 1, odůvodnění napadeného usnesení. Ve výroku napadeného usnesení absentuje odkaz na ust. § 30 odstavec 1 trestního řádu, navíc i slovní formulace výroku napadeného usnesení je nepřesná, když je zde nesprávně označení osob přísedících, jež nejsou soudci. Tuto chybu proto krajský soud napravit, kdy rozhodl tak, že podle § 31 odstavec 1 trestního řádu z důvodu § 30 odstavec 1 trestního řádu není senát ve složení z jeho předsedkyně JUDr. Vladimíry Kikerlové a

přisedících Kristiny Kaniové a Marty Černé vyloučen z projednávání úkonů ve věci vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 1 T 84/2022-181 proti obžalovanému XXX XXX.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 13. července 2023

Mgr. Karel Šigut v.r.
předseda senátu

Vypracovala:
Mgr. Miluše Wiwegerová v.r.